

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра публічного управління та підприємництва (№601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

В.В. Павліков

(ініціали та прізвище)

« 31 » 02 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка підприємства

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 17 «Електроніка та телекомунікації»
(шифр і назва галузі)

Спеціальність: 172 «Телекомунікації та радіотехніка»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Радіоелектронні пристрої, системи та комплекси
(найменування освітньої програми)

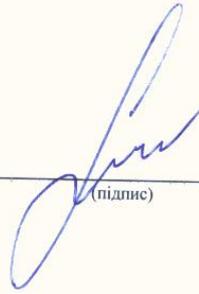
Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2021 рік

Розробник:

доцент кафедри 601, к.е.н.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

Павленко Т. Ю.

(підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри (601) _____
публічного управління та підприємництва
(назва кафедри)

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри д.н. з держ.упр., професор
(науковий ступінь і вчене звання)

Ковальчук В.Г.
(ініціали та прізвище)

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: <u>17 «Електроніка та телекомунікації»</u> <small>(шифр і назва)</small> Спеціальність: <u>172 «Телекомунікації та радіотехніка»</u> Освітня програма: <u>Радіоелектронні пристрої, системи та комплекси</u>	<i>Обов'язкова</i>	
Кількість модулів – 2		Навчальний рік: 2021/2022	
Кількість змістових модулів – 2			
Індивідуальне завдання – розрахунково-графічна робота			Семестр 7-й
Загальна кількість годин – 56 аудиторних годин /90 годин			Лекції 32 години
			Практичні 24 години
	Самостійна робота 64 годин		
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,5 години, самостійної роботи студента – 2,125 годин	Рівень вищої освіти: <u>перший (бакалаврський)</u>	Вид контролю – модульний контроль, залік	

Примітка

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми навчання – 56 години аудиторних занять/34 годин самостійної роботи.

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення: формування необхідних знань про економічну діяльність підприємства в галузі електроніка та телекомунікації з метою організації виробництва продукції (надання послуг) з максимальною економічною ефективністю.

Завдання: формування сучасного економічного мислення та системи спеціальних знань економіки підприємства у галузі електроніка та телекомунікації, а також практичних навичок аналізу та планування показників економічної діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей:**

Загальні:

ЗК 1 - здатність до абстрактного мислення

ЗК 2 - здатність застосувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 3 – здатність планувати та управляти часом.

ПК-2 - здатність на основі типових методик і діючої нормативно-правової бази розраховувати економічні і соціально-економічні показники, що характеризують діяльність господарюючих суб'єктів;

ПК-9 - здатність організувати діяльність малої групи, створеної для реалізації конкретного економічного проекту.

Очікувані результати навчання:

РН7. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.

РН8. Визначати попит та пропозицію на ринку праці, аналізувати структуру зайнятості та безробіття.

РН9. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

РН11. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН13. Вміти працювати як самостійно, так і в команді.

РН22. Оцінювати та розраховувати техніко-економічну ефективність виробництва відповідної галузі.

Міждисциплінарні зв'язки: Опанування дисципліни «Економіка підприємства» передбачає попереднього вивчення дисциплін: вища математика, основи інженерної логістики, технологічні основи виробництва, матеріалознавство. Становить *підґрунтя* для написання економічної частини бакалаврської роботи.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль 1. Ресурсне забезпечення підприємства

Тема 1. Вступ до дисципліни «Економіка підприємства».

Характеристики господарської діяльності як основи економічного життя людського суспільства. Структура економіки (господарства) країни. Предмет і завдання дисципліни «Економіка підприємства». Роль курсу в підготовці фахівців електроніки та телекомунікацій до визначення та обґрунтування організаційно - економічних процесів на підприємстві.

Тема 2. Підприємство як основний суб'єкт господарювання.

Поняття підприємства як організаційно відділеної й економічно самостійної первинної ланки виробничої та невиробничої сфери, зокрема підприємств електроніка та телекомунікації. Місія й мета підприємства. Головні напрямки діяльності підприємства.

Класифікація підприємств і її практичне значення. Сутнісна характеристика структури підприємства. Виробнича і невиробнича структура підприємства: сутність і види. Фактори формування й зміни структури підприємства. Загальна структура підприємства (організації) механічної та електричної інженерії.

Інтеграційні форми підприємств і організацій. Форми добровільного й інституційного об'єднання підприємств і організацій (асоціації, консорціуми, концерни, корпорації, фінансово-промислові групи, холдинги й т.п.). Ціль їхнього створення, особливості й ефективність діяльності.

Тема 3. Основні засоби підприємства.

Матеріальні активи як сукупність виробничих засобів і іншого майна підприємства. Майно підприємства соціального призначення.

Первісна, переоцінена, залишкова та ліквідаційна вартість основних засобів. Класифікація основних засобів за ознакою функціонального призначення й участі у виробничих процесах.

Нематеріальні ресурси підприємства, їхній вплив на конкурентоспроможність його продукції на ринку. Характеристика об'єктів промислової власності (винаходів, промислових зразків, корисних моделей, товарних знаків). Інформаційні технології й програмні продукти та інші нематеріальні ресурси («ноу-хау», раціоналізаторські пропозиції, найменування місця походження товару, гудвіл фірми). Нематеріальні активи як юридичне оформлені права виняткового користування об'єктами промислової й інтелектуальної власності, їхня вартісна оцінка.

Тема 4. Амортизація основних засобів.

Фізична сутність техніко-економічного старіння знярядь праці й форми запобігання цьому (ремонт, модернізація, заміна). Амортизація основних засобів. Норми амортизаційних відрахувань. Оцінка доцільності витрат на періодичний ремонт, модернізацію й заміну виробничого устаткування. Розширене відтворення основних засобів їхнім технічним переозброєнням, реконструкцією, розширенням і новим придбанням.

Тема 5. Оборотні засоби підприємства.

Сутнісна характеристика оборотних засобів як сукупності поточних витрат фінансових коштів. Виділення оборотних коштів, які обслуговують сфери виробництва й обороту. Нормовані й ненормовані оборотні кошти. Джерела формування оборотних коштів.

Призначення нормування (розрахунку нормативів) оборотних коштів. Методи розрахунку нормативів обігових коштів (аналітичний, коефіцієнтний, прямого рахунку). Обчислення нормативів обігових коштів в окремих їхніх елементах.

Основні показники рівня ефективності використання оборотних засобів: коефіцієнти оборотності (кількість оборотів) і завантаження, тривалість одного обороту, методика їхнього розрахунку. Шляхи підвищення ефективності використання оборотних коштів. Резерви економії матеріальних ресурсів. Джерела фінансування й фінансовий план підприємства.

Тема 6. Виробничі потужності підприємства.

Виробничі потужності підприємства. Загальна характеристика, види й фактори формування (нарощування) виробничої потужності підприємства. Основні методичні принципи розрахунку виробничої потужності створюваного й діючого підприємства. Показники й шляхи підвищення рівня використання виробничих потужностей.

Загальна характеристика продукції, її класифікація й вимірники: номенклатура, асортименти й обсяги; валова, товарна, чиста й реалізована продукція. Схема формування виробничої програми підприємства і її ресурсного забезпечення.

Тема 7. Персонал підприємства, продуктивність праці.

Поняття персоналу в контексті економічних понять трудових ресурсів, кадрів, трудового потенціалу. Категорії персоналу підприємства (керівники, фахівці, що служать, робітники). Поділ персоналу за професіями і кваліфікацією. Виділення й характеристика робітників за рівнем кваліфікації. Особливості структури персоналу різних підприємств і організації різних типів, розмірів і форм власності.

Визначення чисельності працівників керування, фахівців і службовців. Розрахунки чисельності окремих категорій робітників підприємств в галузі інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Продуктивність праці як економічна категорія. Методичні підходи до розрахунку продуктивності праці на виробничих підприємствах. Резерви зростання продуктивності роботи й заходи для їхнього використання в сучасних умовах господарювання. Розрахунки можливого зростання продуктивності праці за рахунок сукупності факторів.

Мотивація як процес стимулювання людей до ефективної трудової діяльності. Можливі види мотивації трудової діяльності.

Тема 8. Оплата праці на підприємстві.

Поняття оплати роботи. Основна заробітна плата й додаткова оплата роботи. Форми й системи оплати праці і їхня реалізація. Залежність оплати праці від кінцевих результатів діяльності. Сучасна державна політика оплати праці. Механізм державного регулювання оплати праці й соціального захисту. Регулювання оплати праці на основі колективного договору.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота №1.

Змістовний модуль 2. Економічні показники господарської діяльності підприємства

Тема 9. Собівартість продукції. Витрати на виробництво продукції.

Витрати і собівартість продукції підприємства. Роль і значення витрат у господарській діяльності підприємства. Собівартість продукції – результат включення витрат на виробництво продукції, що виготовляється і реалізованої продукції підприємства. Класифікація витрат на виробництво за окремими ознаками: за виробничим призначенням (за економічними елементами та статтями калькуляції), за способом включення витрат у собівартість (прямі і непрямі витрати), за впливом обсягу виробництва (змінні і умовно-постійні витрати), за однорідністю складу (прості і комплексні витрати). Методичні основи калькулювання собівартості продукції. Обсяги калькуляції і статті витрат. Способи розрахунку витрат за статтями калькуляції. Розрахунки витрат за економічними елементами. Прогнозування та планування собівартості продукції: задачі прогнозування і планування собівартості, показники планування собівартості. Основні техніко-економічні фактори зниження собівартості продукції. Графік беззбитковості

Тема 10. Ціна та ціноутворення продукції підприємства.

Ціна і ціноутворення продукції. Роль споживчої вартості в ціноутворенні. Функції цін в господарській діяльності підприємства. Види цін та їх структурні елементи. Ціноутворення на різних ринках збуту: характеристика типів збуту та їх особливостей. Методи встановлення ринкових цін. Концепції ціноутворення в умовах ринкових відносин.

Тема 11. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.

Прибуток і дохід як основні показники фінансових результатів діяльності підприємства. Прибутковість і дохідність: їх сутність і різниця між ними. Джерела формування загальної величини прибутку (доходу) підприємства.

Рентабельність як відносний показник ефективності діяльності підприємства. Загальна характеристика рентабельності застосовуваних (інвестованих) ресурсів. обчислення рентабельності: виробничих засобів підприємства, виробленої продукції, реалізованої продукції.

Суть, важливість і методичні підходи до оцінки загального фінансово-економічного стану підприємства.

Тема 12. Маркетинг на підприємстві.

Маркетинг і його об'єктивна необхідність в організації, плануванні й розвитку підприємства. Функції й принципи маркетингу, організація їхнього виконання. Мета маркетингу, стратегія й тактика їхнього досягнення.

Тема 13. Бізнес-планування діяльності підприємства.

Значення й сутність бізнес-планування. Обсяги й утримування специфічних розділів бізнес-плану: характеристика нової продукції (послуг інформаційної, бібліотечної та архівної справи), оцінка ринку збуту продукції на основі маркетингових досліджень, план виробництва продукції та надання послуг, організаційний план, фінансова стратегія й фінансовий план, оцінка ризиків і їхнє попередження.

Тема 14. Інвестиційна діяльність підприємства.

Характеристика інновацій і їхня класифікація.

Сутність, характеристика інвестицій як найважливішого фінансового ресурсу для створення, функціонування й розвитку підприємства. Методи й структура інвестицій підприємства. Джерела формування інвестицій.

Інвестиційний процес на підприємстві: характеристика інвестиційного процесу, суб'єкти й об'єкти інвестиційного процесу, інвестиційний проект створення й розвитку підприємства. Ефективність інвестицій: фактори впливу на рівень ефективності інвестицій, методи оцінки інвестиційних проектів.

Тема 15. Менеджмент на підприємстві.

Управління як інструмент ринкової економіки. Поняття та сутність менеджменту. Економіка як об'єкт управління. Проблеми економіки та менеджменту. Значення категорій: контроль та управління, управління виробництвом, управління фінансами, управління людськими ресурсами, інноваційний менеджмент, бухгалтерський менеджмент, управління продажами.

Тема 16. Конкурентоспроможність підприємства.

Якість продукції та послуг як економічна категорія й головний фактор конкурентоспроможності підприємства. Характеристики якості продукції, що впливають на конкурентоспроможність: функціональні (безвідмовність, ремонтпридатність, довговічність), технологічні (виробнича й експлуатаційна технологічність, естетичні (форма, розмір, дизайн), ергономічні (гігієнічні, антропометричні, фізіологічні, психофізіологічні), екологічні (безпечні для здоров'я людини й навколишнього середовища), патентно-ліцензійні (новизна, патентна частота).

Показники якості продукції. Аналіз конкурентоспроможності підприємств механічної та електричної інженерії.

Конкурентоспроможність підприємства. Фактори, що впливають на конкурентоспроможність продукції: споживчі властивості, рівень цін, післяпродажний сервіс, реклама й імідж підприємства. Забезпечення конкурентоспроможності через фактори конкурентних переваг і їхній порівняльний аналіз із можливостями конкурентів-суперників в галузі електроніки та телекомунікації.

Системи керування якістю продукції та послуг. Сертифікація продукції, її економічні значення. Міжнародні системи сертифікації.

Модульний контроль. Модульна контрольна робота №2.

Модуль 2.

Індивідуальне завдання – виконання розрахунково-графічної роботи.

Контрольний захід (залік)

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістовного модуля і тем	Кількість годин				
	Усього го	У тому числі			
		л	п	лаб.	с. р.
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
Змістовний модуль 1. Ресурсне забезпечення підприємства					
Тема 1. Вступ до дисципліни «Економіка підприємства»	3	2	-	-	1
Тема 2. Підприємство як основний суб'єкт господарювання.	3	2	-	-	1
Тема 3. Основні засоби підприємства.	6	2	2	-	2
Тема 4. Амортизація основних засобів	6	2	2	-	2
Тема 5. Оборотні засоби підприємства	4	2	-	-	2
Тема 6. Виробничі потужності підприємства	5	2	2	-	1
Тема 7. Персонал підприємства, продуктивність праці	3	2	-	-	1
Тема 8. Оплата праці на підприємстві	6	2	2	-	2
Модульний контроль (виконання контрольної модульної роботи №1)	2		2		
Разом за змістовним модулем 1	38	16	10	-	12
Змістовний модуль 2. Економічні показники господарської діяльності підприємства					
Тема 9. Собівартість продукції. Витрати на виробництво продукції.	6	2	2	-	2
Тема 10. Ціна та ціноутворення продукції підприємства.	3	2		-	1
Тема 11. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.	5	2	2	-	1
Тема 12. Маркетинг на підприємстві.	3	2		-	1
Тема 13. Бізнес-планування діяльності підприємства.	6	2	2	-	2
Тема 14. Інвестиційна діяльність підприємства.	6	2	2	-	2
Тема 15. Менеджмент на підприємстві	6	2	2	-	2
Тема 16. Конкурентоспроможність підприємства.	5	2	2	-	1
Модульний контроль (виконання контрольної модульної роботи №1)	2		2		
Разом за змістовним модулем 2	42	16	14	-	12
Модуль 2					
Індивідуальне завдання	10	-	-	-	10
Усього годин	90	32	24	-	34

5. Теми семінарських занять
(навчальним планом не передбачено)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

6. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до дисципліни «Економіка підприємства». Підприємство як основний суб'єкт господарювання. Класифікація видів підприємств в Україні. Основні виробничі засоби підприємства. Показники використання основних засобів підприємства	2
2	Амортизація основних засобів. Розрахунок первісної, переоціненої, залишкової та ліквідаційної вартості основних засобів. Розрахунок амортизації за сучасними методами	2
3	Оборотні засоби підприємства. Нормування оборотних засобів підприємства. Показники ефективності використання оборотних коштів. Виробнича потужність та виробнича програма, облік та аналіз виконання виробничої програми. Розрахунок кількості обладнання.	2
4	Персонал підприємства, продуктивність праці . Оплата праці на підприємстві. Розрахунок кількості працівників підприємства. Форми та системи оплати праці, умови їх застосування.	2
5	Модульний контроль. Модульна контрольна робота №1	2
6	Собівартість продукції. Розрахунок витрат на виробництво та реалізацію продукції підприємства. Класифікація витрат на виробництво за однорідними економічними елементами та за статтями калькуляції. Графік беззбитковості.	2
7	Види цін та їх структурні елементи. Методи встановлення ринкових цін. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства. Прибуток, рентабельність підприємства. Види прибутку. Показники рентабельності.	2
8	Маркетинг на підприємстві. Бізнес-план – основа обґрунтування аерокосмічного виробництва. Основні розділи бізнес-плану	2
9	Інновації та інноваційні процеси на підприємстві. Методи визначення економічної ефективності нової техніки. Ефективність інвестицій: методи оцінки інвестиційних проектів.	2
10	Менеджмент на підприємстві. Розробка схеми організаційної структури цеху.	2
11	Конкурентоспроможність підприємства. Фактори, що впливають на конкурентоспроможність продукції	2
12	Модульний контроль. Модульна контрольна роботи №2	2
	Усього	24

7. Теми лабораторних занять
(навчальним планом не передбачено)

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
	Разом	

8. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1	Структура економіки країни. Виробництво як процес трудової діяльності по створенню економічного продукту. Класифікація підприємств і її практичне значення.	2
2	Склад засобів виробництва: основні та оборотні засоби. Класифікація та структура основних засобів в аерокосмічній галузі. Оцінка основних засобів.	2
3	Амортизація основних засобів. Показники ефективності використання основних засобів. Механізація обліку та аналізу використання обладнання.	2
4	Склад та структура оборотних коштів. Резерви та шляхи економії матеріальних ресурсів в аерокосмічній галузі. Значення прискорення обігу оборотних коштів.	2
5	Виробництво та збут продукції за умов ринку. Номенклатура продукції, показники об'єму виробництва: продукція, що реалізується, товарна, валова продукція. Вимірювачі об'єму виробництва. Виробничі потужності підприємства. Виробнича потужність та виробнича програма, облік та аналіз виконання виробничої програми.	1
6	Кадри, продуктивність праці на підприємстві. Продуктивність праці, показники та вимірювачі продуктивності праці, фактори, що визначають рівень продуктивності праці. Шляхи підвищення.	1
7	Розрахунок заробітної плати на підприємстві. Сучасна державна політика оплати роботи. Механізм державного регулювання оплати роботи й соціального захисту Мотивація як процес стимулювання людей до ефективної трудової діяльності. Можливі види мотивації трудової діяльності. Підготовка до поточного тестування.	2
8	Собівартість продукції та ціноутворення. Класифікація витрат на виробництво за однорідними економічними елементами та за статтями калькуляції. Резерви та фактори зниження собівартості продукції в аерокосмічній галузі.	2
9	Концепції ціноутворення в умовах ринкових відносин	1

10	Фінансово-економічні результати і ефективність діяльності підприємства. Прибуток, рентабельність підприємства. Види прибутку. Показники рентабельності. Шляхи підвищення рентабельності.	1
11	Маркетинг в системі керування економічної діяльності підприємства.	1
12	Бізнес-план – основа обґрунтування аерокосмічного виробництва. Розділи бізнес-плану.	2
13	Інноваційний процес і інноваційна діяльність на підприємства. Оцінка ефективності інновацій. Методи визначення економічної ефективності нової техніки. Економічний ефект та економічна ефективність. Загальна та порівнювальна економічна ефективність. Показники загальної та порівнювальної економічної ефективності.	1
14	Інвестиційна діяльність підприємства. Методи оцінки інвестиційних проектів	1
15	Методи управління та їх класифікація за змістом: адміністративні, економічні, правові, соціально-психологічні. Функції, управління та їх класифікація: загальні, спеціалізовані, забезпечуючі. Схеми організаційних структур апарату управління: лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, матрична та інші.	2
16	Конкурентоспроможність підприємства. Підготовка до поточного тестування.	1
	Індивідуальне завдання (виконання розрахункової роботи)	10
Разом		34

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання з курсу «Економіка підприємства» виконується самими студентами під керівництвом викладача.

Індивідуальне завдання означає, що студенти повинні підготувати паперове завдання, звіт, інформаційний матеріал, електронні таблиці з розрахунком показників, побудувати діаграми, та проаналізувати отримані економічні показники.

10. Методи навчання

Для ефективного вивчення матеріалу використовуються такі методи навчання:

- пояснювально-описовий;
- метод схематичної ілюстрації предмета у вигляді діаграм, графіків;
- ситуаційний метод (вирішення та аналіз окремих економічних проблем);
- репродуктивний.

11. Методи контролю

Система поточного контролю знань містить оцінку:

- систематична та активна участь учнів під час практичних занять;
- виконання індивідуальних та самостійних завдань;
- остаточна оцінка (не сдав/сдав).

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	0...3	4	0...12
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Змістовний модуль 2			
Виконання і захист лабораторних (практичних) робіт	0...3	6	0...18
Модульний контроль	0...25	1	0...25
Виконання і захист РГР	0...20	1	0...20
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (іспит/залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту/заліку. Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту/заліку складається з двох теоретичних питань, з максимальним балом 30 балів за кожне питання та одним практичним завданням у 40 балів, що складає в сумі 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74). Мати мінімум знань і навичок. Виконувати всі практичні завдання. Вміти самостійно розраховувати основні економічні показники.

Добре (75-89). Твердо знати мінімум знань, виконувати всі завдання. Продемонструвати вміння виконувати всі практичні заняття та окремі завдання у визначений викладачем строк з обґрунтуванням рішень та заходів, запропонованих у роботах. Вміти самостійно розраховувати основні економічні показники підприємства.

Відмінно (90-100). Повністю знати основні та додаткові матеріали. Знати всі теми. Орієнтуватися у підручниках та посібниках. Безперечно виконувати всі практичні завдання у визначений викладачем термін із детальним обґрунтуванням рішень та заходів, запропонованих у роботах. Уміти пояснювати розрахунок основних економічних показників підприємства.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

13. Методичне забезпечення

1. Розрахунок економічних показників машинобудівного підприємства [Текст]: навч. посіб. / Т. Ю. Павленко, Я. В. Сафронов, В. С. Купріянова та ін. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2017. – 32 с.

2. Комплекс розрахунків з техніко-економічного обґрунтування інженерних рішень при проектуванні та виготовленні ЛА [Текст]: Метод. реком./ Бабушкін А.І., Любушкіна І.О., Жихор О.Б. – Харків : Нац. аерокосмічний. ун-т ім. М.Є. Жуковського "ХАІ", 2019. – 32 с.

3. Комплекс розрахунків з обґрунтування економічної доцільності об'єктів проєктування. Методичні рекомендації. / О.Б.Жихор, Т.Ю.Павленко, О.В.Зіброва. Т.В.Сидлярчук, І.Ю.Тур – Харків, Національний аерокосмічний університет ім. М.Є.Жуковського «ХАІ», 2019. -40с.

4. Економіка підприємства [Електронний ресурс]: дистанц. курс. – Режим доступу: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=5915>.

14. Рекомендована література

Базова

1. Яркіна, Н.М. Економіка підприємства : Навч. посіб. / Н. М. Яркіна. – Вид. 2-ге перероб. і доп. – К. : Видавництво Ліра-К, 2017. – 600 с.

2. Економіка підприємства: Навчальний посібник / В.С. Рижиков, В.А. Ровенська, Є.О.Підгора; За редакцією В.С. Рижикова. – Київ: Видавничий дім. «Слово», 2004. – 253 с.

3. Афанасьєв, М. В. Економіка підприємства : підручник / М. В. Афанасьєв, О. Б. Плоха. – К. : Ліра-К, 2013. – 664 с.

4. Шарко М. В., Мешкова-Кравченко Н. В., Радкевич О. М. Економіка підприємства: навч. посіб. / М. В. Шарко, Н. В. Мешкова-Кравченко, О. М. Радкевич. – Херсон : Олді-плюс, 2014. – 436 с.

Допоміжна

1. Економіка підприємства [Текст]: сб. задач / Т.Ю. Павленко, Я.В. Сафронов, В.С. Купріянова, Т.В. Сидлярчук, І.А. Любушкіна, Е.В. Зіброва, Д.С. Шведова – 2-е изд., перераб. и доп. – Харьков: Нац. аерокосм. ун-т им.Н.Е. Жуковского «Харьков. авіац. ін-т», 2017. – 124 с.

2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436- IV // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show>

3. Положення бухгалтерського учета (стандарти) ПСБУ в Украине 09.09.2016 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://buhgalter911.com>

4. Податковий кодекс України від 02.12.2010 №2755-VI // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

15. Інформаційні ресурси

1. <https://khai.edu/ua/education/fakultety-i-kafedry/fakultet-programnoi-inzhenerii-ta-biznesu/kafedra-publichnogo-upravlinnya-ta-pidpriemnictva-601/>;

2. <https://library.khai.edu/>